

Afsender: Lemvig Kommune,
Rådhusgade 2, 7620 Lemvig

Rasmus Romby Steensen
Fiskbækvej 3
Gudum
7620 Lemvig

Dato 05-11-2025
A01-2 Natur og Miljø
Rådhusgade 2
7620 Lemvig
Telefon: 9663 1200
www.lemvig.dk

Sagsnummer: 09.08.26P19-79-25

Ref.: KIJE

Dir. tlf.: 9663 1133

**Tilladelse til etablering og drift af et jordvarmeanlæg i
henhold til §19 i Miljøbeskyttelsesloven**

Fiskbækvej 3, 7620 Lemvig

1. Ansøgningen

Der er den 23. oktober 2025 via Byg og Miljø indsendt ansøgning om tilladelse til etablering og drift af et terrænnært jordvarmeanlæg på ovennævnte ejendom.

Anlægget udføres som et lukket system bestående af 1 slangekreds på i alt ca. 400 meter PE-slange (Ø40 mm, PE 40 SDR 11), som nedgraves ca. 1 meter under terræn på ejendommen. Som frostsikringsmiddel anvendes IPA-sprit (ethanol denatureret med 10 % isopropanol). Den samlede mængde frostvæske udgør ca. 120 liter, svarende til ca. 400 liter brine i alt.

Installationen udføres af Vemb Smede & VVS.

2. Afgørelse

Lemvig Kommune meddeler hermed tilladelse til etablering og drift af jordvarmeanlægget som ansøgt.

Tilladelsen meddeles efter § 19 i lovbekendtgørelse nr. 1093 af 11. oktober 2024 om miljøbeskyttelse samt bekendtgørelse nr. 240 af 27. februar 2017 om jordvarmeanlæg.

3. Vilkår

Generelt

1. Jordvarmeanlægget skal etableres og drives som beskrevet i ansøgningen, dog med de ændringer og tilføjelser, der fremgår af vilkårene nedenfor.
2. De af tilladelsens vilkår, der angår driften, skal være kendt af de personer, der er ansvarlige for eller udfører den pågældende del af driften. Et eksemplar af tilladelsen skal til enhver tid være tilgængeligt på adressen.
3. Hvis tilladelsen ikke er udnyttet inden 3 år fra afgørelsesdatoen, bortfalder den.

Indretning og drift

4. Anlægget tillades etableret med 120 liter IPA-sprit som frostsikringsvæske. Brinen i anlægget må højst indeholde 35 % frostsikringsmiddel.
5. Hvis varmeslangen placeres mindre end 1,5 meter fra bygninger og mindre end 1 meter fra vand- og kloakrør, skal den være isoleret mod kondens.
6. Varmeslangen må kun føres gennem fundamenter i bøsningrør.
7. Varmeslanger skal nedgraves, så de har mindst 0,6 m jorddækning.
8. Varmeoptagningssystemet skal være tæt og forsynet med et trykovervågningssystem samt en alarm og en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage i varmesystemet stopper anlægget.
9. Anlægget må ikke kunne genstarte automatisk.

10. Slangekredsløbet skal være udformet som et lukket system med et hviletryk på mindst 150 kPa (absoluttryk).
11. Varmeslanger skal være af typen PE40, SDR11, eller PE80, SDR17. Slangerne skal være DS/EN-godkendt og mærket med "EN 12201". Varmeslanger der produceres og markedsføres lovligt i en anden medlemsstat i EU eller i Tyrkiet eller lovligt fremstilles i en EFTA-stat kan anvendes, hvis de opfylder en anden standard med et tilsvarende beskyttelsesniveau som EN 12201.
12. Til samlinger af varmeslanger med brine skal anvendes elektrosvejsefittings, der er kompatible med de anvendte slanger i anlægget, eller trækfaste fittings til mekaniske samlinger, der opfylder kravene i EN 12201-3.
Samlingsstedet skal indmåles og fremgå af en plan over placering af slanger.
13. Ejeren af anlægget skal på kommunalbestyrelsens anmodning stille en plan over placering af borer og slanger til rådighed.
14. Anlægget må ikke overdækkes på en måde, som vanskeliggør eller hindrer inspektion og reparation af nedgravede dele af anlægget.
15. Inden ibrugtagning af et nyt jordvarmeanlæg med brine og ved genstart af et bestående anlæg efter reparation eller vedligeholdelse af den nedgravede del af anlægget skal ejer eller bruger af jordvarmeanlægget gennemføre en tæthedsprøve efter fremgangsmåden i jordvarmebekendtgørelsens bilag 3. Resultatet af tæthedsprøven skal via Byg og Miljø være kommunalbestyrelsen i hænde senest 14 dage efter tæthedsprøvningen.
16. Ved aftapning af frostsikringsvæske skal denne væske bortskaffes efter Lemvig Kommunes anvisninger.

Egenkontrol

17. Ejerne og brugerne af jordvarmeanlægget skal sikre, at anlægget er i en sådan vedligeholdelsesstand, at der ikke foreligger en åbenbar, nærliggende risiko for, at der kan ske forurening af jord og grundvand. Der må ikke være væsentlige synlige tæring af rørsystemet.
18. Hvis ejerne eller brugerne af jordvarmeanlægget konstaterer eller får begrundet mistanke om, at anlægget er utæt, skal der straks træffes foranstaltninger, der kan bringe en eventuel udstrømning til ophør, f. eks ved tømning af anlægget. Lemvig Kommune skal herefter underrettes straks med en redegørelse for, hvad der er blevet gjort for at bringe den eventuelle udstrømning til ophør.
19. Jordvarmeanlægget skal efter 1. driftsår på foranledning af anlæggets ejer efterses af en sagkyndig i jordvarmeanlæg. Herefter skal anlægget efterses med mindst 5 års mellemrum. Eftersynet skal omfatte de i jordvarmebekendtgørelsen bilag 4 nævnte forhold. Resultatet af kontrollerne skal gemmes i mindst 10 år og efter anmodning forevises tilsynsmyndigheden.

20. Når jordvarmeanlægget er etableret, skal anlægget færdigmeldes via Byg og Miljø som dokumentation for, at anlægget er etableret efter gældende regler. Dette er en forudsætning for ændring af "varmeinstallation" i BBR.

Ophør

21. Hvis jordvarmeanlægget ikke længere benyttes, skal anlægget tømmes for væske, hvorefter slangekredsløbet gennemskylles med rent vand og slangen aflukkes. Hvis sløjfningen af anlægget er forårsaget af, at slangen ikke længere lever op til kravene til en varmeslange, skal slangen frakobles anlægget på en måde, så det ikke er muligt at sætte den i drift igen.
22. Senest 14 dage efter at arbejdet med sløjfningen er afsluttet, skal kommunalbestyrelsen underrettes af den, der har ladet sløjfningen udføre.

4. Placering af anlægget

Anlægget placeres som ansøgt. Den ansøgte placering ses på nedenstående kort.

5. Miljøteknisk vurdering

Anlægget vil bestå af **1 slangekreds** på i alt **400 meter** inklusiv hovedledning, Ø40 PEM DS-godkendt slange.

Slangen nedgraves **1 meter** under terræn. Anlægget placeres lige umiddelbart **øst** for ejendommens bygninger i henhold til ansøgningen.

Anlægget vil blive forsynet med et **trykovervågningssystem**, som i tilfælde af lækage stopper anlægget og giver alarm ved faldende tryk. Ved en eventuel mindre lækage på anlægget vil der normalt kun udtømmes omkring **1 deciliter brine** i jorden. Hvis hele slangen graves over, vil hele indholdet på **400 liter brine** kunne løbe ud i jorden.

Ejendommen ligger i et område med **særlige drikkevandsinteresser (OSD)**. Ved et større spild (400 liter brine) er der en teoretisk risiko for, at **IPA-sprit (ethanol denatureret med 10 % isopropanol)** når grundvandet, men risikoen begrænses af flere faktorer:

- **Fortynding og nedbrydning:** IPA-sprit fortyndes og nedbrydes hurtigt i jord og grundvand, hvilket reducerer risikoen for langvarig forurening.
- **Sikkerhedssystemer:** Trykovervågning, alarm og automatisk stop minimerer sandsynligheden for store udslip.
- **Mængde:** 120 liter IPA-sprit er en meget begrænset mængde i forhold til grundvandets volumen.
- **Afstand:** Placeringen anses for at være i betryggende afstand fra nærmeste vandforsyningsboring.

Selvom anlægget ligger i et område med **særlige drikkevandsinteresser**, vurderes risikoen for forurening af grundvandet som **minimal** på grund af sikkerhedsforanstaltningerne og den hurtige nedbrydning af IPA-sprit. Lemvig Kommune anser risikoen for **acceptabel under de fastsatte vilkår**.

Risikoscenarie: Hvis hele anlægget tømmes uden indgriben, og jordforholdene er meget permeable, kan IPA-sprit i begrænset omfang nå grundvandet i målbare koncentrationer. Selv i dette tilfælde er sundhedsrisikoen lav pga. fortynding og biologisk nedbrydning, og det forventes ikke at medføre permanent skade eller overskridelse af drikkevandskvalitetskrav.

Natura 2000 og Bilag IV arter

Efter habitatbekendtgørelsens § 7 skal kommunen vurdere, om et projekt kan påvirke et internationalt naturbeskyttelsesområde væsentligt, samt om projektet kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for arter opført på habitatdirektivets bilag IV.

Jordvarmeanlægget etableres i et eksisterende, kortklippet græsareal umiddelbart ved bebyggelsen på Gudumlundvej 7. Arealet anvendes i dag som have og græsplæne og fremstår uden naturlig vegetation eller strukturer, der kunne udgøre levested for særligt beskyttede arter.

Der findes ingen § 3-beskyttet natur på eller omkring arealet, og nærmeste registrerede naturtype ligger over 300 meter væk. Området er således stærkt kulturpåvirket og uden sammenhæng til naturlige biotoper som vandhuller, hede eller mose.

Nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde er Natura 2000-område nr. 224 "Flynder Å og heder i Klosterhede Plantage", beliggende ca. 3 kilometer sydvest for projektområdet. Områdets udpegningsgrundlag omfatter bl.a. naturtyperne tør hede, våd hede, højmoser, sure overdrev, samt arter som odder (*Lutra lutra*), bæver (*Castor fiber*) og stor vandsalamander (*Triturus cristatus*).

Der er ingen direkte hydrologisk eller topografisk forbindelse mellem installationsstedet og Natura 2000-området. Nedsivning fra anlægget kan kun foregå vertikalt gennem overjordiske sand- og morænelag og vil blive yderligere reduceret af anlæggets lukkede system med overvågning og automatisk stop. Eventuel lækage vurderes derfor ikke at kunne nå Flynder Å-systemet eller påvirke hydrologien i nærliggende naturtyper.

Projektet ændrer hverken arealanvendelsen, dræningsforhold eller vandføring i området, og anlægsarbejdet forventes at vare få dage. Midlertidige forstyrrelser som støj og kørsel vil være begrænset til arbejdstiden og vurderes ikke at kunne påvirke arterne i Natura 2000-området væsentligt.

For så vidt angår bilag IV-arter vurderes, at projektområdet ikke udgør levested for arter omfattet af direktivet. Det flade og plejede græsareal har ikke egnede strukturer til yngel eller raste for f.eks. stor vandsalamander, spidssnudet frø, strandtudse, markfirben, birkemus eller odder. Enkeltindivider kan lejlighedsvis passere området, men de vil ikke blive hindret af den nedgravede installation.

På den baggrund vurderer Lemvig Kommune, at etableringen af jordvarmeanlægget ikke vil beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for bilag IV-arter og ikke vil kunne påvirke udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område nr. 224 væsentligt.

Konklusion

Idet anlægget etableres således, at der ikke er risiko for forurening af grundvandet og påvirkninger af naturen i øvrigt, meddeles der tilladelse til det ansøgte.

6. Gyldighed og retsbeskyttelse

Gyldighed

Tilladelsen er gyldig straks efter modtagelsen.

Ved klage kan Miljøklagenævnet dog bestemme, at klagen har opsættende virkning. Hvis tilladelsen udnyttes inden klagefristens udløb, er det på egen regning og risiko, idet tilladelsen kan påklages og eventuelt blive ophævet eller ændret i en klagesag.

Retsbeskyttelse

Tilladelser efter miljøbeskyttelseslovens § 19 kan til enhver tid ændres eller tilbagekaldes af kommunen, uden erstatning, ved risiko for forurening af vandforsyningsanlæg eller ved risiko for miljøbeskyttelsen i øvrigt, jf. § 20 i miljøbeskyttelsesloven. Påbud, forbud og ændringer i henhold til miljøbeskyttelsesloven kan påklages.

7. Offentliggørelse og klagevejledning

Klage

Lemvig kommunes afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Klageberettigede er ansøgeren, Embedslægeinstitutionen samt enhver, der må antages at have en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald.

Klagefristen er fire uger fra afgørelsen er offentliggjort på Lemvig Kommunes hjemmeside. Klagefristen udløber således den 8. december 2025.

Klagen skal sendes digitalt. Hvis du er borger, skal du klage via borger.dk, og hvis du er virksomhed eller forening, skal du klage via virk.dk. Du skal logge ind med MitID. Når du er logget ind, kan du søge på "Klag til Miljø- og Fødevareklagenævnet", hvor du bliver guidet igennem klageprocessen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Lemvig Kommune. Lemvig Kommune videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. (private) eller 1.800 kr. (virksomheder og organisationer). Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrbetalingen kan findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside.

Gebyret tilbagebetales, hvis

1. klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,

2. klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
3. klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevarerklagenævnets kompetence.

Søgsmål

Ønskes afgørelsen prøvet ved domstolene, skal søgsmål ifølge lovens § 101 være anlagt inden 6 måneder efter afgørelsens meddelelse, eller, hvis sagen påklages, inden 6 måneder efter, at den endelige administrative afgørelse foreligger.

Aktindsigt

Der er mulighed for at se det materiale, der er indgået i sagens behandling. Reglerne for hvilket materiale kommunen må udlevere er fastlagt i forvaltningsloven, offentlighedsloven og lov om aktindsigt i miljøoplysninger.

Med venlig hilsen

Kim Sandahl
Miljøsagsbehandler

Kopi af godkendelsen vil blive sendt til:

- Styrelsen for Patientsikkerhed, Tilsyn og Rådgivning Nord, Falstersvej 10, 8940 Randers SV. Mail: senord@sst.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Lemvig. Mail: dnlemvig-sager@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening – Vestjylland. Mail: lemvig@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V. Mail: natur@dof.dk
- Friluftsrådet, Scandiagade 12, 2450 København SV. Mail: fr@friluftsradet.dk
- Dansk Botanisk Forening, Jyllandskredsen, att. Signe Normand, Aarhus University, Ny Munkegade 114, DK-8000 Aarhus C. Mail: dbf.oestjylland@gmail.com

